

Právo evropské unie II

Vnitřní trh

Ekonomická integrace EU

Pro státy je prospěšné, aby spolu nějakým způsobem spolupracovali. Důvody pro prohloubení spolupráce mohou být ekonomické, politické, vojenské, humanitární či rozvojové.

Ekonomická spolupráce v rámci evropské integrace postupně sílila. V 80. letech byla Evropskou komisí formulována vize **vnitřního trhu**.

Z dnešního pohledu je **vnitřní trh** jedním z hlavních pilířů Evropské unie, který zajišťuje **volný pohyb 1) zboží, 2) služeb, 3) kapitálu a 4) osob** mezi členskými státy **bez vnitřních překážek**.

Tento volný pohyb je zajištěn právě legislativou EU.

Problém: Představte si, že jste majitel malé prodejny sportovního vybavení v Olomouci. Chcete nakoupit kola od výrobce z Číny. Co všechno vás to bude stát navíc oproti tomu, kdybyste nakupoval od dodavatele z Olomouce? Jaké překážky existují?

Překážka 1:

Překážka 2:

Překážka 3:

Překážka 4:

Článek 26 (a související) Smlouvy o fungování EU

- Unie přijímá opatření s cílem vytvořit a zajistit fungování **vnitřního trhu**. **Vnitřní trh zahrnuje prostor bez vnitřních hranic, v němž je v souladu s ustanoveními mezinárodních smluv zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu.** Tento prostor funguje v podstatě jako jedna velká společná ekonomika, která odstraňuje bariéry, jež dříve bránily vzájemnému obchodu a spolupráci mezi členskými státy EU.
- Základní pilíře vnitřního trhu jsou definovány následovně:
- **Volný pohyb zboží:** mezi členskými státy jsou zakázána veškerá dovozní a vývozní cla i jakékoli poplatky s podobným účinkem. Zboží vyrobené v jednom státě musí mít přístup na trhy ostatních států bez diskriminace.
- **Volný pohyb osob:** občané EU mají právo se v rámci Unie volně pohybovat, pobývat a pracovat, aniž by k tomu potřebovali speciální pracovní povolení nebo víza.
- **Volný pohyb služeb:** firmy i jednotlivci mohou poskytovat své služby (např. stavební, právní či finanční) v jiném členském státě za stejných podmínek jako domácí subjekty.
- **Volný pohyb kapitálu:** investice a peníze mohou volně proudit mezi státy, což umožňuje snadnější nákupy nemovitostí nebo akcií v zahraničí.
- Hlavním přínosem vnitřního trhu je odstranění fyzických kontrol na hranicích a sjednocení technických norem. Pokud výrobek (například jízdní kolo) splňuje bezpečnostní pravidla EU, může se prodávat v Mnichově i v Olomouci, což snižuje náklady pro obchodníky i ceny pro konečné zákazníky.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Právo evropské unie II

Vnitřní trh

Otázka	Co si myslíme / co jsme našli v textu
Co vnitřní trh EU vlastně je – jak byste ho popsali vlastními slovy?	
Proč podle vás státy EU vůbec chtěly takový trh vytvořit – co z toho mají?	

Jak dopadá vnitřní trh na nás?

Zboží:

- Máte širší výběr výrobků z různých států.
- Nižší ceny díky větší konkurenci.
- Možnost nakupovat z e-shopů jako Amazon a Zalando bez celních poplatků,
- Omezení: i když platí volný pohyb zboží podle článků Smlouvy o fungování EU, státy mohou výjimečně dovoz omezit, např. z důvodu ochrany veřejné morálky, zdraví nebo bezpečnosti. Typickým příkladem z judikatury je případ dovozu nafukovacích panen, kdy stát mohl jejich dovoz zakázat s odkazem na veřejnou morálku (čl. 36), pokud takové výrobky nepovoluje ani na svém území.

Služby:

- Můžete využívat služby i v jiných státech EU.
- Můžete podnikat v jiných členských státech EU (např. jako instalatér, automechanik apod.).
- Zrušení roamingových poplatků → v rámci EU telefonujeme za stejné ceny jako v ČR.

Osoby (studium a práce):

- Můžete pracovat a studovat v zahraničí (např. Erasmus) bez složité administrativy.
- Uznávání kvalifikací: snazší výkon Vašeho povolání v jiných státech, diplomy a odborné vzdělání jsou většinou uznávány napříč EU.

Kapitál:

- Můžete volně převádět peníze mezi státy EU
- Jednodušší investování v zahraničí (např. nákup nemovitosti nebo akcií v jiné členské zemi).
- Levnější a rychlejší zahraniční platby (např. převod peněz na účet v jiné zemi EU bez vysokých poplatků).

1) Napadá vás, co by se stalo, kdyby Česko muselo platit clo za každý německý výrobek v supermarketu?	
2) Znáte někoho, kdo pracuje nebo pracoval v jiném státě EU? Co by potřeboval bez volného pohybu osob?	
3) Pokud si objednáte zboží z polského e-shopu — které svobody se tím uplatňují?	

Spolufinancováno
Evropskou unií

Právo evropské unie II

Vnitřní trh

PLÁN HODINY

0.–3. minuta

- Úvodní administrace a absence.

4.–8. minuta

- Vyučující přečte **Ekonomická integrace EU** a představí **Problém**.

9.–14. minuta

- Vyučující zadá žákům problém, žáci diskutují ve dvojicích o možných překážkách pro podnikatele. Žáci zapíší do pracovního listu.
- Následně proběhne krátká diskuze.
- **Řešení:** překážkami jsou zejm. doprava, jiná měna, clo, papírování na hranicích, jiné normy pro zboží.

15.–20. minuta

- Vyučující projde část **Článek 26 (a související) Smlouvy o fungování EU**.

21.–28. minuta

- Vyučující zadá žákům otázky, které žáci na základě textu výše vypracují.
- **Co vnitřní trh EU vlastně je – jak byste ho popsali vlastními slovy?** Možná odpověď: *Vnitřní trh EU je prostor, kde mezi členskými státy EU jsou minimalizovány obchodní a administrativní překážky. Funguje to tak, jako by všechny státy tvořily jednu velkou ekonomiku – lidé mohou volně cestovat, pracovat, podnikat a obchodovat bez cel, víz nebo omezení. Zboží, služby, peníze i pracovníci se mohou pohybovat mezi státy stejně snadno jako uvnitř jedné země.*
- **Proč podle vás státy EU vůbec chtěly takový trh vytvořit – co z toho mají?** Možná odpověď: *Státy EU chtěly vytvořit vnitřní trh hlavně proto, aby podpořily hospodářský růst a zlepšily spolupráci. Díky odstranění překážek se firmám lépe obchoduje, mají větší trh a mohou více vydělávat. Zároveň to přináší výhody i lidem – větší výběr zboží, nižší ceny a více pracovních příležitostí. Celkově to posiluje ekonomiku všech členských států a zvyšuje jejich konkurenceschopnost vůči zbytku světa.*

29. až 35. minuta

- Vyučující projde část **Jak dopadá vnitřní trh na nás?**

36. až 42. minuta

- Vyučující zahájí **diskuzi** na tři témata v tabulce na konci druhé strany. Žáci si mohou zapsat odpovědi do volných polí.
- **Možné odpovědi k tématům:**
 - 1) Zdražení zboží, méně výběru, komplikovanější obchod
 - 2) Pracovní povolení, víza, byrokratické překážky
 - 3) Pohyb zboží (doručení), pohyb služeb (e-shop), pohyb kapitálu (platba)

43.–45. minuta

- **Shrnutí.**
- Žáci provedou krátkou **autoevaluaci**, v rámci které zhodnotí, co věděli a co nového se naučili.
- **Závěr.**

Spolufinancováno
Evropskou unií

Právo evropské unie II

Vnitřní trh

ZDROJE

- Bartošová, J., Janušová, M., Krešne, M., Machala, P., Pivodová, Š., Průcha, J., Řepišťáková, P., Vlasáková, G., & Vondráčková, K. (2023). *Základy společenských věd: učebnice pro střední odborné školy : v souladu s RVP*. Taktik.
- Dvořák, J. a kol. (2015). *Odmaturuj ze společenských věd: aktualizováno k 1.1.2015*. Didaktis.
- Stehlík, V., Hamulák, O., & Petr, M. (2017). *Právo Evropské unie: ústavní základy a vnitřní trh*. Leges.

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost.

Spolufinancováno
Evropskou unií